

Simpozionul teologic internațional dedicat analizei istorice, doctrinare și spirituale a Simbolului de credință niceeo-constantinopolitan, Arad, 8-10 iunie 2010

În perioada 8-10 iunie 2010, Facultatea de Teologie din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad a organizat un simpozion internațional intitulat „Crezul Niceo-Constantinopolitan, expresie a credinței Bisericii celei una și nedespărțite. Istoric, doctrină și spiritualitate”, eveniment care se înscrie în cadrul aniversărilor „2010 - Anul Crezului”, comemorare instituită de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Manifestarea a început în dimineața zilei de 8 iunie cu oficierea slujbei de *Te Deum* în capela facultății, cu hramul „Cuv. Maxim și Sf. M. Mc. Mina”. A urmat deschiderea festivă, în care Pr. Prof. dr. Ioan Tulcan, decanul Facultății din Arad, a prezentat pe oaspeți, mulțumindu-le pentru prezența lor în instituția teologică arădeană. Cuvinte de salut și binecuvântare au adus și Pr. Prof. Dr. Ștefan Buchiu, decanul Facultății de Teologie „Justinian Patriarhul” din București, din partea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, ÎPS Dr. Timotei Sevciciu, Arhiepiscopul Aradului, și d-na Prof. Dr. Florentina Muntean, Prorectorul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad. După aceste alocuțiuni corul bărbătesc al Facultății a oferit un scurt recital de muzică bisericească.

Lucrările propriu-zise s-au ținut pe perioada a două zile și au fost împărțite în cinci secțiuni – fiecare secțiune urmată de discuții – după cum urmează:

Secțiunea I:

Prof. Dr. Dimitrios Tselengidis (Tesalonic, Grecia) – „*Credem într-una sfântă, sobornicească și apostolească Biserică*” – *Unitatea Bisericii ca fapt ontologic și dătătoarea de viață căutare a Adevărului;*

Pr. Prof. Dr. Ernst Christoph Suttner (Viena, Austria) – *Diversitatea în mărturisirea Bisericii pentru credința comună în Sfânta Treime;*

Prof. Dr. Adolf M. Ritter (Heidelberg, Germania) – *Sinodul de la Constantinopol din 381 și simbolul lui în cercetările mai noi;*

Pr. Prof. Dr. Ștefan Buchiu (Facultatea de Teologie din București) – *Hristocentrismul Crezului ortodox și semnificația sa pentru teologia dogmatică de astăzi;*

Dr. Theodoros Alexopoulos (Atena, Grecia) – *Simbolul de credință Niceo-Constantinopolitan și Filioque*;

Secțiunea a II-a:

Prof. Dr. Volker Drecoll (Tübingen, Germania) – *Crezul din 381 – textul și locul său în dezbaterile trinitare*;

Diac. Prof. Dr. Ioan Caraza (Facultatea de Teologie din București) – *Hristologia pnevmatologică în spiritualitatea patristică și relevanța ei pentru mărturisirea lui Dumnezeu în Simbolul Niceo-Constantinopolitan*;

Pr. Prof. Dr. Adrian Niculcea (Facultatea de Teologie din Constanța) – *Are vreun rol de jucat Simbolul niceo-constantinopolitan în lumea noastră de astăzi?*

Prof. Dr. Andreas Heiser (Humboldt, Germany) – *Sfântul Ioan Hrisostom și Crezul Niceo-Constantinopolitan*;

Pr. Prof. Dr. Daniel Benga (Facultatea de Teologie din București) – *„Crezul în care am fost botezați” – Receptarea Simbolului Niceo-Constantinopolitan în calendarul liturgic și iconografia ortodoxă*;

Secțiunea a III-a:

Pr. Prof. Dr. Valer Bel (Facultatea de Teologie din Cluj) – *Rolul misionar al Simbolului de credință*;

Pr. Prof. Dr. Ion Popescu (Facultatea de Teologie din Pitești) – *Teologie și economie în Simbolul Niceo-Constantinopolitan*;

Prof. Dr. Svetoslav Ribolov (Sofia, Bulgaria) – *S-a inspirat Arie din Aristotel?*

Pr. Prof. Dr. Vasile Citirigă (Facultatea de Teologie din Constanța) – *Rolul și importanța Întrupării Fiului lui Dumnezeu în opera de răscumpărare*;

Secțiunea a IV-a:

Pr. Prof. Dr. Dumitru Megheșan (Facultatea de Teologie din Oradea) – *Mărtiriul și mărturisirea credinței într-o lume secularizată*;

Pr. Lect. Dr. Ștefan Iloaie (Facultatea de Teologie din Cluj) – *„Cel ce pentru noi și pentru a noastră mântuire...” – bunătatea lui Dumnezeu, izvorul mântuirii noastre*;

Pr. Prof. Dr. Marius Țepelea (Facultatea de Teologie din Oradea) – *Controverse trinitare și mărturisiri de credință în Biserica primară*;

Pr. Prof. Dr. Ioan Tulcan (Facultatea de Teologie din Arad) – *Sobornicitatea Bisericii în înțelegerea Sinodului al II-lea ecumenic și relevanța acesteia pentru aspirațiile spre unitate ale Bisericii*;

Dr. Ciprian Iulian Toroczkai

Secțiunea a V-a:

Prep. Dr. Ciprian Toroczkai (Facultatea de Teologie din Sibiu) – „*Anii pierduți ai controversei ariene*”: *Marcel de Ancira și Sinodul de la Niceea*;

Pr. Asist. Dr. Nicolae R. Stan (Facultatea de Teologie din Craiova) – *Fundamentele biblice ale hristologiei Simbolului de credință Niceo-Constantinopolitan*;

Pr. Lect. Dr. Lucian Farcașiu (Facultatea de Teologie din Arad) – *Mărturisirea credinței din perspectiva caracterului epifanic al cultului divin*;

Lect. Dr. Caius Cuțaru (Facultatea de Teologie din Arad) – *Prezența unui element de istoricitate în Simbolul de credință niceo-constantinopolitan*;

În ultima zi, în prezența ÎPS Dr. Timotei, referenții au luat parte la o rundă finală de discuții, referatele și dezbaterile din zilele precedente fiind sintetizate în câteva puncte:

- Simbolul Niceeo-Constantinopolitan a fost formulat la primele două Sinoade Ecumenice (Niceea, 325 și Constantinopol, 381), având o profundă bază scripturistică care pune în evidență taina mântuirii neamului omenesc ca lucrare a Sfintei Treimi, revelată deplin în Iisus Hristos prin Duhul Sfânt. Acesta face referire și la însușirea tainei mântuirii în Biserică prin Sfintele Taine ca orientare istoric-eschatologică a omului. Crezul Niceo-Constantinopolitan reprezintă sinteza credinței și a experienței noastre cu Dumnezeu în Biserică. În Crezul Niceeo-Constantinopolitan sunt expuse toate aspectele esențiale ale învățăturii de credință, explicitate în Teologia Dogmatică.

- În transmiterea aceluiași Adevăr revelat al Bisericii, Simbolul Niceeo-Constantinopolitan a ținut seama de unele formulări baptismale ale kerygmei apostolice și ale Tradiției patristice pre-niceene. Pe de altă parte, a fost evidențiat modul în care ereziile vremii au provocat discuțiile hristologice și triadologice ce au contribuit la cristalizarea adevărului revelat. (În această lucrare Părinții Bisericii au fost călăuziți de Duhul Sfânt).

- A fost prezentat contextul istoric-ecclesial al formulării Crezului Niceo-Constantinopolitan, de-a lungul veacului al IV-lea, fiind expuse rezultatele cercetării teologice apusene a ultimilor ani care confirmă tot mai mult tradiția veche a Bisericii, care atribuie în mod cert Crezul Niceeo-Constantinopolitan Părinților de la primele două Sinoade Ecumenice.

- Au fost evidențiate contextul cultural și influențele filosofiei antice în ceea ce privește disputele din jurul formulării Crezului, precum și modul în care Părinții Bisericii au reușit să valorifice terminologia filosofiei antice, fără a rămâne însă prizonierii vreunui sistem filosofic.

- În cadrul prezentărilor s-a subliniat relația dintre dogmă, cult, mărturisire și iconografie, evidențiindu-se totodată valențele liturgice ale Crezului.

- S-au semnalat implicațiile teologice, istorice și ecumenice privitoare la adaosul Filioque, precum și relațiile interconfesionale generate de mărturisirea Simbolului de credință Niceo-Constantinopolitan cu sau fără acest adaos.

- S-a atras atenția asupra particularității termenilor: *simbol, mărturisire, regula fidei* etc., ca expresii ale Tradiției Bisericii celei Una. În acest context s-a precizat necesitatea unei mai bune relaționări a studiilor sistematice cu cele istorice în creșterea teologică în general și cea a Crezului în special.

- A fost abordată dimensiunea misionară a Crezului Niceo-Constantinopolitan și importanța specifică a acestui Simbol de credință, așa cum a fost el formulat de către Sinoadele ecumenice, pentru unitatea Bisericii lui Hristos.

Nu în ultimul rând, în cadrul dezbaterilor s-a sugerat importanța rediscutării în plan teologic a implicațiilor ecumenice și eclesiale ale Simbolului de credință Niceo-Constantinopolitan, cu accente majore pe relația dintre Persoana Sfântului Duh și relația Lui cu Fiul și consecințele ei asupra unității Bisericii. În acest sens, s-a propus organizarea în viitor a unor întâlniri teologice în vederea aprofundării acestei teme.

Dr. Ciprian Iulian Toroczka